Sprawozdanie

z administracji powiatu świeckiego

za rok 1926.

Druk: „Polgraf“ Świecie n.W.

Stosownie po § 127 ordynacji powiatowej z dnia $\frac{13.\ 12.\ 1872\ r.}{19.\ 3.\ 1881\ r.}$ przedkłada Wydział Powiatowy powiatu świeckiego Sejmikowi Powiatowemu następujące

sprawozdanie z administracji powiatu świeckiego

za rok 1926.

I. Statystyka.

W roku 1926 uchwaliła Rada Ministrów przyłączyć dalsze dwa obszary dworskie do sąsiednich gmin i to: obszar dworski Suponin do gminy Kozielec, a obszar dworski Grupa do gminy, Stare Marzy, z powodu czego zmiejszyła się liczba obszarów dworskich na 69, a liczba mieszkańców obszarów dworskich na korzyść gmin wiejskich o 1635.

Innych zmian w stosunku do rok ubiegłego nie było.

II. Starosta i deputowani.

Zmian nie było.

III. Sejmik Powiatowy.

Na początku roku 1926 przeprowadzono z powodu upływu kadencji dotychczasowego Sejmiku Powiatowego wybory ponowne do Sejmiku Powiatowego na okres 1926/9. Z powodu sprzeciwów wyborców unieważnił p. Wojewoda Pomorski wybory w 7 okręgach wyborczych i zarządził nowe wybory. Ostatecznie wybranymi zostali następujący członkowie:

1. Stanisław Kostka, Świecie
2. Bernard Górny, Świecie
3. Maksymiljan Lorkowski, Świecie
4. Leon Krzyżanowski, Świecie
5. Władysław Jabłoński, Nowe
6. Juljan Borkowski, Nowe
7. Fryderyk Schwarz, Nowe
8. Jan Zieliński, Wiąg
9. Maksymiljan Grajewski, Przechowo
10. Klemens Stróżowski, Przechowo
11. Franciszek Guzowski, Głogówko Król.
12. Józef Pior, Osie
13. Dyonizy Osicki, Osie
14. Franciszek Kowalski, Lipinki
15. Józef Chudecki, Osie
16. Franciszek Koczorowski, Laskowice
17. Teodor Wąsikowski, Jeżewo
18. Antoni Minder, Nowe Krąplewice
19. Gracjan Ceyrowski, Wielk. Komorsk
20. Jan Orzechowski, Wielk. Komorsk
21. Franciszek Pulkowski, Wielki Komorsk
22. Jan Lauda, Rychława
23. Józef Gaca, Sierosław
24. Maksymiljan Redzimski, Zdroje
25. Józef Płotkowski, Tleń
26. Antoni Malinowski, Wałkowiska
27. Jan Kikulski, Dragacz
28. Oton Hermann, Bratwin
29. Feliks Kikulski, Dragacz
30. Mieczysław Kamrowski, Różanna
31. Józef Żurek, Gacki
32. Ignacy Afeld, Przysiersk
33. Józef Piechocki, Wielk. Komorsk
34. Konstantyn Januszewski, Błądzim
35. Szczepan Kozieł, Pruszcz
36. Józef Zborowski, Jędrzejewo
37. Leon Mrozik, Lubiewo
38. Władysław Draheim, Rudki
39. Teofil Matuszewski, Górna Grupa
40. Franciszek Wiecki, Serock
41. Józef Łukaszewski, Serock
42. Mieczysław Gołębiewski, Małociechowo
43. Jan Brzeziński, Różanna
44. Witold Szulc, Stążki
45. Juljan Krzyżanowski, Gruczno
46. Leon Eckert, Bukowiec
47. Stanisław Kuffel, Gacki
48. Juljan Czerwiński, Gródek
49. Franciszek Szróbka, Bzowo
50. Jan Kozłowski, Bzowo
51. Władysław Nowicki, Buśnia
52. Franciszek Esden Tempski, Ostrowite
53. Jan Jerchewicz, Zielonka
54. Maks Doering, Dworzysko
55. Jan Redmann, Gruczno

Nowowybrany Sejmik odbył w roku sprawozdawczym 4 posiedzenia, mianowicie dn. 4. lutego, 12. maja, 16. października i 27. listopada, na których przedłożono wzgl. uchwalono 61 spraw.

Powzięte uchwały ogłoszono w Orędowniku Urzędowym w skróceniu.

IV. Wydział Powiatowy.

Z powodu upływu kadencji starego Wydziału Powiatowego przeprowadzono na pierwszem posiedzeniu nowowybranego Sejmiku Powiatowego dnia 4. lutego. 1926 r. także nowe wybory do Wydziału Powiatowego.

Wybrani zostali:

p. Stanisław Kostka, Świecie
p. Józef Czajkowski, Płochocin
p. Józef Żurek, Gacki
p. Konst. Januszewski, Błądzim
p. Franc. Koczorowski, Laskowice
p. Feliks Kikulski, Dragacz

Zebrań Wydziału Powiatowego odbyło się 18, na których przedłożono 829 spraw do uchwalenia i to:

2 sprawy dotyczące wójtostw,
7 spraw przegminowania,
16 „ gminno ubogich,
2 sprawy rozporz. polic.,
1 sprawę personalną,
46 spraw powiatowych ogólnych,
490 „ Wydziału Powiatowego (rekursy podatkowe itd.),
1 sprawę policji sanitarnej,
87 spraw nadzoru nad gminami,
150 „ różnych subwencji,
2 sprawy taks. kominiarskich,
2 „ położnych powiatowych,
15 spraw ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie.

W postępowaniu administracyjno spornem załatwił Wydział Powiatowy 8 spraw, i to 6 z rozstrzygnięciem wstępnem, a 2 orzeczeniem końcowem. Sprawy te dotyczyły w 5 wypadkach uchwał rozliczeniowych pomiędzy gminami a Urzędem Ziemskim, po 1 wypadku policji drogowej, policji przemysłowej oraz ustawy o straży polno-leśnej.

W poszczególnych biurach Wydziału Powiatowego załatwiono ogółem podług zapisów registratury 30.022 spraw.

V. Urzędnicy Wydziału Powiatowego.

A. W dniu 12. maja 1926 r. uchwalił Sejmik Powiatowy statut o etacie stanowisk służbowych dla pracowników powiatowych, który został zatwierdzony przez p. Wojewodę Pomorskiego dekretem z dn. 30. 11. 26 r. L. dz. IV. 8774/26.

Stosownie do tegóż statutu zajmują następujący pracownicy odnośne stanowiska:

1. Starszy referent: Nacz. Sekr. i Dyr. Biura Józef Pokorski
2. Inspektor samorządu gminnego: Sekretarz Wacław Rydzkowski
3. Redant Pow. Kasy Komunalnej: Hipolit Rydzkowski
4. Kontroler „ „ „ Marceli Dąbrowski (zastępczo)
5. Książkowy „ „ „ Edmund Fenske (zastępczo)
6. I. Asystent: Bolesław Stojałowski
7. II. „ Józef Grzonka (zastępczo)
8. Rejestrator: Franciszek Pisarzewski
9. Poborca podatków: Helena Fenskowa (zastępczo)
10. I Maszynistka: Wanda Schmidtówna (zastępczo)
11. II. „ Stanisława Szydłowska (zastępczo)
12. Woźny: Piotr Babiński
13. Szofer — Kasztelan: Jan Dąbrowski
14. Telefonista: Edmund Matliński (zastępczo)
15. Budowniczy powiatowy: Bernard Szymański
16. Technik: Antoni Megger (zastępczo)
17. Drogomistrz: Piotr Stosik
18. „ Antoni Czajkowski
19. „ Bolesław Składanowski
20. „ Stanisław Rydzkowski
21. „ Maksymiljan Piątkowski
22. „ Leon Rychlicki
23. „ Józef Szulc
24. Pielęgniarz Szpitala: Antoni Ryk
25. Kancelistka „ : Marja Pietrzakowa (zastępczo)

Prócz tego zatrudnia Wydział Powiatowy przejściowo 3 siły pomocnicze i to przeważnie w administracji Starostwa.

B. Uposażenie emerytalne otrzymuje p. Maks Nitz z Bydgoszczy, dawn. rendant Pow. Kasy Komunalnej i Oszczędności.

VI. Powiatowa Kasa Komunalna.

Rachunki Powiatowej Kasy Komunalnej za rok 1926 są kasowo uzasadniczone i zbadane przez Komisję rewizyjną. Miesięcznych rewizyj dokonał Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Przekazów uskuteczniono w roku 1926 w dochodzie i rozchodzie 12617, a obrotu było . . . . zł. 4 617 649,77
z czego dochodu . . . . zł. 2 335 821,32
a rozchodu . . . . zł. 2 281 828,45
pozostałość Kasy zł 53 992,87

A. Majątek.

1. a) Fundusz rezerwowy Banku Powiatowego .	zł	41 691,08
b) Fundusz rezerwowy Pow. Kasy Oszczędności .	zł	40 846,60
2. a) Fundusz zakładowy Banku Powiatowego .	zł	500 000,—
b) Fundusz zakładowy Pow. Kasy Oszczędności .	zł	290 000,—
c) Fundusz obrotowy Pow. Kasy Komunalnej .	zł	114 400,—
3. a) Pozostałość w gotówce z roku 1926 . .	zł	49 492,72
b) Gotówka w Banku Powiatowym . . .	zł	120 001,07
c) Gotówka w Poczt. Kasie Oszczędności . .	zł	35,12
4. a) 25 akcyj Banku Polskiego	zł	2 500,—
b) 85 akcyj Kolejki Twarda Góra-Nowe Tow. Akc.	zł	11 050,—
5. Zaległości budżetowe	zł	123 796,67
6. Zaliczki	zł	27 770,01
7. Nieruchomości		
a) Starostwo I. i II. z przybudówkami . .	zł	205 000 —
b) Szpital, Kostnica, dom dla zakaźnie chorych, Żłóbek	zł	165 000,—
c) Dom przy ul. Gimnazjalnej	zł	16 000,—
d) Powiatowa Przetwornia Padlin . . .	zł	28 000,—
e) Rożne mniejsze parcele przy drogach powiat.	zł	1 000,—
8. Ruchomości		
a) Inwentarz biurowy Starostwa i Wydz. Powiat. oraz samochody	zł	29 000,—
b) Inwentarz Szpitala Powiat. i Żłóbka . .	zł	50 000,—
c) Inwentarz drogowy	zł	60 000,—
d) Aleje owocowe przy drogach pow. . .	zł	65 000,—
razem	zł	1 940 583,27

B. Długi.

1. Pożyczka amortyzacyjna w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu	zł	105 829 88
2. Reszta Kapitału zakładowego Banku Powiat. .	zł	490 000,—
3. Kaucja egzek. powiat. Ciechanowskiego . .	zł	2 000,—
4. Depozyty	zł	50 701,41
razem	zł	648 531,29

VII. Powiatowa Kasa Oszczędności.

Obrot w gotówce w roku 1925 wynosił
w dochodzie . . . . zł 873 558,58
w rozchodzie . . . . zł 847 224,93
razem zł 1 720 783,51

Wkłady Oszczędnościowe na końcu roku obrachunkowego wynosiły . . . . zł 466 562,98
włącznie funduszu zabezpieczenia straty kursowe w wysokości 163,72 zł
Do tego dochodzą
a) nowe wkłady w ciągu roku obrach. . . zł 98 837,75
b) dopisane odsetki . . . . zł 18 180,—
razem zł 583 580,73
Spłacono wkładów . . . . zł 49 787,38

Wkłady oszczędnościowe wynoszą zatem w końcu roku 1925 . . . . . . zł 533 793 38
na 9252 książeczkach oszczędnościowych.

Z doliczeniem kapitałów z dawniejszych lat było dnia 1. 1. 1926 r. ulokowanych:

na miejskich nieruchomościach . . .	zł	291 787,57
„ wiejskich „ . . .	zł	134 653,59
we wekslach „ . . .	zł	40 208 91
w pożyczkach na zastaw	zł	5 568,74
w „ dla gmin i korporacyj . . .	zł	9 462,62
w papierach wartościowych	zł	13 251,21
czasowo w bankach	zł	48 700,—
razem	zł	543 531,64

Podług § 27 statutu Powiatowej Kasy Oszczędności nie można więcej jak 25% założonego kapitału wypożyczać na weksle. Ograniczenia tego zatem przestrzegano. To samo dotyczy pożyczek, udzielonych gminom i korporacjom.

Fundusz rezerwowy wynosił dnia 1. 1. 1925 r. . . zł 10 719,02

Ponieważ fundusz ten nie odpowiada statutowej wysokości został cały czysty zysk z roku 1925 w wysokości . . zł 27 828,82 na podstawie § 32 statutu przeznaczony do uzupełnienia funduszu rezerwowego.

Odsetki od wypożyczonych kapitałów i funduszu rezerwowego przyniosły w r. 1925	zł	18 330,67
Przez spłacenie kont oszczędnościowych wydano .	zł	150,67
pozostaje więc	zł	18 180,—

VIII. Bank Powiatowy.

Bilans za rok 1926 uważać należy pod względem wyniku finansowego za pomyślny. W pierwszych miesiącach roku sprawozdawczego był odpływ złożonych u nas pieniędzy z powodu ciągłych wahań naszego złotego znaczny, lecz bank kierując się zawsze przezornością i w tych krytycznych czasach wywiązał się ku zadowoleniu swej klienteli. Przyznany Bankowi Powiatowemu przez Bank Polski redyskont przyczynił się także w znacznej mierze do załagodzenia trudnego położenia. Chcąc popierać zmysł oszczędności był Bank w tym okresie zmuszony przyjmować depozyty na podstawie dolara, które lokowano natychmiast na analogicznych warunkach tak, że straty z tego tytułu nie powstały.

W drugiej połowie roku sprawozdawczego nastąpiła znaczna poprawa w dziedzinie finansowej. Nagromadzone w Banku Polskim zagraniczne waluty wstrzymały spadek i wahania naszego złotego. Depozyty zaczęły powoli napływać tak, że Bank był w stanie wszystkim wymogom kredytowym zadość uczynić. Uważano za potrzebne wzmacniać i zasilać handel i przemysł, który z powodu zastoju przechodzi ciężkie chwile.

Ze względu na przeważnie agrarny charakter naszego powiatu musiał Bank specjalną uwagę poświęcić rolnictwu. Chociaż obecne ceny za produkty osiągnęły prawie stan cen zagranicznych, należało uwzględnić, że ostatnie zbiory nie równiają się nawet w przybliżeniu zbiorom zeszłorocznym. Faktem bardzo ważnym jest również, że przez wysokie procenty i przez uzyskanie zbyt niskich cen za produkty poprzednich lat poniosło rolnictwo niepowetowane straty. Ponieważ uzdrowienie stosunków w rolnictwie jest koniecznością państwową, są kredyty tanie i długoterminowe niezbędne. Bank zawsze chętnie przychodził z pomocą rolnictwu przez udzielanie krótkoterminowych i tanich kredytów.

Filja w Nowem pracowała normalnie i odrzuciła zł. 7 026,95 czystego zysku.

Bilans per 31. grudnia 1926 r.

AKTYWA

Kasa	31 219,07	
Pozostałość w Banku Polskim	2 015.26	
Pozostałość w P. K. O.	3 550.71	36 785,04
Nieruchomości		2 319,—
Ruchomości		3 205,95
Weksle zdyskontowane		293 898,17
Dłużnicy:		
a) w rachunkach bieżących	1 079 006 17	
b) w rachunkach czekowych	7 205,49	
c) w bankach	98 530.58	1 184 742 24
Inkaso		429,—
Efekty		20 764,56
Dewizy i sorty		1 559,98
Kaucja w Urzędzie Pocztowym		1,—
		1 543 704 94
Poręczenie		264 703,47
		1 808 408,41

PASYWA

Fundusz zakładowy		500 000,—
Fundusz rezerwowy		40 000,—
Fundusz rezerwowy II. (podatkowy)		1 691,08
Fundusz zabezpiecz. straty kursowe		2 000,—
Fundusz wątpliwych pretensyj		13 059,91
Fundusz emerytalny		4 000,—
Fundusz waloryzacyjny		8 000,—
Hipoteki		2 318,01
Wierzyciele:		
a) w rachunkach bieżących	449 879 35	
b) w rachunkach czekowych	105 366.22	
c) w rachunkach depozytowych	265 065,55	
d w rachunkach bankowych	6 842.45	827 153,57
Redyskonto		86 750,—
Rachunek tymczasowy		5 489,40
Zysk		53 242.97
		1 543 704.94
Poręczenie		264 703,47
		1 808 408.41

Zyski i straty per 31. grudnia 1926 r.

DEBET

Koszty handlowe	69 295 22
Zysk	53 242 97
	122 538,19

KREDYT

Pozostałość z roku 1925	532,08
Procent i prowizja	108 245,30
Dewizy i sorty	2 838,40
Efekty	10 922.41
	122 538,19

Do poszczególnych pozycji bilansowych nadmienia się co następuje:

Stan czynny:

Kasa:

Kasa, saldo Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności wykazuje zł 36 785,04, świadczy to zatem o płynności instytucji.

Ruchomości:

Konto ruchomości wzkazuje niskie zadłużenie w stosunku do bogatego inwentarza.

Weksle zdyskontowane:

Weksle przez Bank zdyskontowane wynoszą zł 293 898,17, z których pewną część zredyskontowano w Banku Polskim i w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu.

Dłużnicy:

Dłużnicy w rachunkach bieżących i czekowych oraz zobowiązania banków wobec Banku Powiatowego wynoszą zł 1184742,24.

Inkaso:

Pozycja inkaso zawiera w sobie wysłane dokumenty do inkasa.

Efekty:

Konto efektów składa się przeważnie z pożyczek państw. i akcji Banku Polskiego. Wszystkie papiery wartościowe są po bardzo niskim kursie obliczone tak, że konto to zawiera w sobie ciche rezerwy.

Dewizy i Sorty:

Konto Dewizy i Sorty składa się z różnych obcych walut, które wykazuje saldo zł 1 559.98.

Kaucja w Urzędzie Pocztowym.

Pozycję tę przejęto z czasów niemieckich.

Stan bierny.

Fundusz zakładowy:

Fundusz zakładowy wykazuje cyfrowo zł 500 000,—

Fundusz rezerwowy:

Fundusz rezerwowy wykazuje zł 40 000,—

Fundusz rezerwowy II. (podatkowy):

Fundusz ten przeznaczony jest na regulowanie podatków.

Fundusz zabezpieczający straty kursowe:

Fundusz zabezpieczający straty kursowe wykazuje zł 2 000,—

Fundusz wątpliwych pretensyj:

Fundusz wątpliwych pretensyj wykazuje zł 13 059,91 i ma służyć na odpisy ewtl. nieściąganych pretensyj.

Fundusz emerytalny:

Fundusz emerytalny utworzono w wysokości zł 4 000,—

Hypoteki:

Suma w wysokości zł 2 318,01 jest hipoteką, zwaloryzowaną według obowiązującego prawa waloryzacyjnego, która ciąży na nieruchomości Banku w Nowem.

Wierzyciele:

Złożone w Banku Powiatowym kapitały w rachunkach bieżących, czekowych i depozytowych wynoszą razem zł 827 153,57.

Redyskont:

W pozycji tej jest umieszczony redyskont Banku Polskiego i Komunalnego Banku Kredytowego.

Rachunek tymczasowy:

Rachunek tymczasowy wykazuje saldo zł 5 489,40. Jest to tylko przejściowe księgowanie dla zamknięcia rocznego.

Poręczenie:

Poręczenia są przeważnie dla Tartaków wobec Dyrekcji Lasów Państwowych wystawione.

Zyski i straty:

Straty:

Koszty handlowe:

Koszty handlowe wykazują saldo zł 69 295.22 i zawierają w sobie wszelkie koszty na personel, administrację itp. włącznie filji w Nowem.

Zysk:

Czysty zysk wynosi zł 53 242,97.

Zysk:

Pozostałość z roku 1926.

Pozostałość z roku 1925 wynosiła zł 532,08.

Procent i prowizja:

Procent i prowizje stanowią w kwocie 108 245,30 zł najpoważniejszą pozycję dochodu.

Dewizy i sorty:

Na obcych walutach i przekazach zarobiono zł 2 838,40.

Efekty:

Konto efekty wykazuje zysk zł 10 922,41, który osiągnięto przeważnie z listów dolarowych.

IX. Zakład Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.

W roku 1926 opracowano 871 spraw rentowych od nieszczęśliwych wypadków, które dzielą się na następujące rodzaje:

156 spraw ustanowienia odszkodowania za odniesione wypadki,
47 spraw ponownego przyznania renty,
38 spraw obniżenia renty,
19 spraw odmówienia renty,
23 spraw podwyższenia renty,
32 spraw zawieszenia renty,
43 spraw odwołania przeciw uchwałom Zakładu Ubezpieczeń od Wyp. w Roln.
13 spraw rożnych, jako to: sprawienie protez i leczenia szpitalne wzgl. kliniczne.

Nadto zgloszono 127 nowych nieszczęśliwych wypadków. Z roku 1925 pozostało 39 spraw do opracowania.

Nieszczęśliwych wypadków śmiertelnych, wskutek których ustanowiono zaopatrzenie dla pozostałych, było 7.

Składki pobrano w wysokości 85 groszy w stosunku do jednej marki rzeczywistego (przedwojennego) podatku gruntowego fikcyjnego, i dodatki za urzędników rolnych i robotników fachowych w wysokości jednego złotego od każdego rozpoczętego 1000 (tysiąca) złotych zarobku rocznego.

Odwołania przeciw ostatecznym uchwałom Zakładu Ubezp. od Wyp. w Rolnictwie wniesiono w 23 wypadkach. W 21 sprawach Wyższy Urząd Ubezpieczeń w Toruniu wzgl. Trybunał dla spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu rozstrzygnął na korzyść Zakładu, a tylko w 2 wypadkach na niekorzyść.

Powiatowym Urzędom Ubezpieczeń przekazano 43 spraw, któremi wniesiono przeciwy do zapadłych uchwał do rozpatrzenia w myśl §§ 4592, 1593, 1595 i 1601 Ord. Ubezpieczeniowy.

Ogólna liczba wpływów podług dziennika podawczego wynosiła 2610, nie licząc w tem wpływów z okazji zbierania statystycznych danych.

X. Szkoła Rolnicza.

Charakter tutejszej Szkoły rolniczej utrzymał się w roku ubiegłym bez zmian t. j. oddział polski dwuzimowy, oddział niemiecki roczny. Frekwencja wynosiła na kursie niższym 16 uczniów, z pośród których 14 otrzymało przeniesienie na kurs wyższy, uczniom uwarunkowano przeniesienie na kurs wyższy od złożenia egzaminu poprawczego. Frekwencja na kursie wyższym wynosiła uczniów 13. W trakcie kursu odszedł 1 uczeń. Pozostali 12 otrzymali świadectwo ukończenia szkoły. Z pośród nich 6-ciu otrzymało za pośrednictwem szkoły praktyki w gospodarstwach większych i średnich. Uczniowie pochodzili: z powiatów świeckiego 21, tucholskiego 4, chełmińskiego 1, lubawskiego 1, starogardzkiego 1, wyrzyskiego 1. W trakcie kursu uczniowie zwiedzili miejscową cukrownię. W dniu 29. I. odbyła się szczegółowa rewizja szkoły przez pp. wicedyrektora Pom. Izby Rolniczej Wyrobisza oraz naczelnika Wydziału Oświatowego Fronia. W wyniku wizytacji p. Prezydent Pomorskiej Izby Rolniczej udzielił pochwały za należyty stan nauki oraz porządek, panujący w szkole. W egzaminie, który odbył się dnia 24. marca wzięli udział poza przedstawicielem P. I. R. oraz kuratorjum także rodzice uczniów.

Po za nauką w szkole wprowadzono dla uczniów ćwiczenia wojskowe, oraz odbył się specjalny pokaz prawidłowego kucia koni, przeprowadzony przez lotnego podkuwacza koni P. I. R. u p. Niesłuchowskiego w Marjankach. Uczniowie brali także udział w zebraniach powiatowych Pom. Tow. Rolniczego oraz miejscowego Kółka rolniczego.

Frekwencja w półroczu zimowym na oddziale niemieckim wynosiła 25 uczniów. Po ukończonym półroczu ubyło uczniów 3, przybył 1. Swiadectwo ukończenia szkoły otrzymało uczniów 23. Uczniowie oddziału niemieckiego pochodzili: z powiatów brodnickiego 1, chełmińskiego 2, chojnickiego 2, grudziądzkiego 2, kościerskiego 2, świeckiego 13, toruńskiego 2, wyrzyskiego 2. Egzamin odbył się dnia 30. lipca przy udziale przedstawicieli Pom. Izby Rol., przedstawiciela Landbundu oraz rodziców uczniów.

Internat: Wszyscy uczniowie szkoły polskiej, o ile nie mieszkają w domu lub u bliskich krewnych, muszą mieszkać w internacie. Był on zajęty przez 22 uczniów. Koszt utrzymania wynosi w internacie 50% tego, co płacą uczniowie n. p. szkoły niemieckiej w mieście.

Życie uczniów w internacie podlega osobnemu regulaminowi. Na urządzenie internatu wydała Pom. Izba Rolnicza ca 1200.-zł, i wykazuje on jeszcze cały szereg braków, n. p. brak pomieszczenia na pralnię oraz na łaźnię, dwie rzeczy, które okazują się wprost niezbędne.

Osada Marjanki: Osada ta została całkowicie ogrodzona. Rozwój drzewek z powodu lichej gleby oraz plagi ruszycy poważnie pozostał w tyle. Na osadzie tej odbywają się praktyczne pokazy dla uczniów z dziedziny ogrodnictwa i sadownictwa. Kierownik osady. p. inż. Liska, zwiedził dzięki subwencji Wydziału Powiatowego wystawę ogrodniczą w Poznaniu.

Inspekcja hodowlana. Nad rozwojem hodowli włościańskiej czuwa Inspekcja hodowlana przy Szkole Rolniczej. Jej zadaniem jest rozmieszczanie stadników zarodowych, organizowanie pokazów bydła i organizowanie kółek hodowlanych. Ostatnich mamy na terenie powiatu 5, t. j. w Drzycimiu, Grucznie, Jeżewie, Rożannie i Serocku. Stadniki zarodowe mamy w miejscowościach Dąbrówka, Korytowo, Lipinki, Marjanki, Serock, Swiekatowo i Zdroje. Pozatem komisja licencyjna zakwalifikowała na obszarze powiatu zdatnych do rozpłodu 24 stadników oraz przyznała z funduszów Pomorskiej Izby Rolniczej 7 nagród na łączną kwotę 282 zł, z których 50% zostało wypłacone natychmiast, reszta po następnej lustracji nagrodzonych stadników.

Pokazów inwentarza urządzono 2, w Jeżewie i Drzycimiu, na których wydano szereg nagród. Na akcję tę Wydział Powiatowy wyznaczył kwotę 200 zł.

Doświadczalnictwo. Pod nadzorem Szkoły Rolniczej przeprowadzono 19 poletek doświadczalnych, czysto nawozowych czy też odmianowych, u włościan w różnych częściach powiatu. Koszty tych doświadczeń ponosiła Pomorska Izba Rolnicza. Że rolnicy zaczynają się poletkami interesować, świadczy coraz więcej zgłoszeń na założenie ich.

Praca pozaszkolna. Powyżej wymienione agendy wchodzą w zakres przymusowej działalności Szkoły. Pozatem personel nauczycielski działał nad rozwojem oświaty przez wykłady na zebraniach kółek rolniczych, tak na terenie powiatu świeckiego jak i powiatów ościennych, mając zajęte $^2/_3$ niedziel wzgl. dni świątecznych wyjazdami. Współpracuje także szkoła z Wydziałem Chorób Roślin przy Instytucie Rolniczym w Bydgoszczy oraz jest on dla rolników-członków P. T. R. poradnią w tych sprawach, które do kompetencji Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego należą.

XI. Administracja dróg.

A. Konserwacja dróg.

1. Drogi państwowe.

Ilość dróg państwowych w roku sprawozdawczym uległa zmianie wskutek skreślenia przez p. wojewodę z wykazu dróg państwowych dojazdów do Pruszcza i Lniana, które zaliczono do dróg powiatowych z uwzględnieniem ich charakteru. Wobec tej zmiany dotychczasowa ilość 43,045 klm. zmiejszyła się na 27,331 klm.

Na całej przestrzeni pracowało stale 5 dróżników, których płaca miesięczna wynosiła 82,5 zł. Dróżników tych zatrudniono przy bieżącej konserwacji drogowej, jak uporządkowaniu toru, obcinaniu bankietów, skrobaniu drzew, wycinaniu gałęzi i wielu jeszcze innych podobnych czynności drogowych.

Nowych powłok szosowych wykonano na przestrzeni 4,250 klm., do czego spotrzebowano 1339,5 m3 kamieni tłuczonych oraz 873,5 m3 żwiru. Powłokę tę wykonano wyłącznie na szosie Terespole—Tuchola, która jeszcze przez kilka lat wymagać będzie większych nakładów pieniężnych.

Dokładne szematyczne sprawozdanie z zakupu i zużycia materjałów na poszczególnych kategorjach dróg daje załączone zestawienie.

2. Drogi Wojewódzkie.

Na drogach wojewódzkich, łącznej długości 23,949 klm., zatrudniano stale 5 dróżników, którzy zatrudnieni byli przy bieżącej konserwacji. Nowych powłok szosowych wykonano na przestrzeni 3,100 klm., do czego zużyto 717 m3 kamieni oraz 405 m3 żwiru. Część żwiru (90 m3) przypada na obsypanie latówki żwirem.

3. Drogi powiatowe.

Ilość dróg powiatowych wskutek zaliczenia dojazdów do Pruszcza, Parlina, i Lniana do dróg powiatowych powiększył się o 15,714 klm. i wynosi obecnie 247 860 klm. Na tejże przestrzeni pracowało stale 44 dróżników, którzy zatrudnieni byli przy bieżącej konserwacji dróg. Nowych powłok wykonano na przestrzeni 8,400 klm., do czego zużyto 2267,25 m3 kamieni tłuczonych oraz 1538,50 m3 żwiru. Część żwiru (278,50 m3) przypada na pokrycie jezdni szosowej i latówki.

Zestawienie zakupionych i przerobionych materjałów.

Kategorja dróg	Zapas z roku 1925			Zakukiono w roku 1926		Potłuczono w roku 1926	Wyrobiono w roku 1926		usypano nowe powłoki na przestrzeni	Pozostało w zapasie na r. 1927			Robotników zatrudniono			sadzono drzewek
	kamień									kamień			drożnicy			
	surowy	tłuczony	żwir	kamień	żwir		kamień	żwir		surowy	tłuczony	żwir	ilość	dni robocz.	przejściowo zatrudnionych	
	m³	m³	m³	m³	m³	m³	m³	m³	klm.	m³	m³	m³			dni	szt.
Państwowe	337	29	91	1033	792	1313	1339	873	4250	57	3	10	5	1534	1114	
Wojewodzkie	6	7	2	763	417	751	717	405	2100	17	42	14	5	1618	563	
Powiatowe	115	23	211	3650	1530	3677	2267	1538	8400	88	1433	20	44	13095	1572	12
Razem	458	59	304	5446	2739	5741	4323	2816	14750	162	1478	227	54	16247	3249	12

Jak z powyższego zestawienia wynika, zakupiono w roku sprawozdawczym prawie że 2000 m3 kamieni więcej niż w roku ubiegłym, było to jednak koniecznością, gdyż stan dróg tego wymagał.

Nagromadzonego materjału nie zdołano w zupełności wyrobyć, gdyż zakupiony przez Wydział Powiatowy walec parowy swoją czynność rozpoczął dopiero 1. lipca, wobec czego wykonanie powłok się opóźniło, mimo to uwałowano 14 750 klm. dzięki temu, że wałowanie powłók na szosach, więcej odległych i mniej ruchliwych, uskuteczniono przed nadejściem walca parowego, walcami konnemi.

Zakup walca parowego uważać należy jako znaczny postęp w całej gospodarce drogowej. Walec jest wyrobu krajowego z firmy Cegielski w Poznaniu. Waga jego wynosi c/a 14 tonn. Ażeby być w możności zatrudnić maszynistę w miesiącach zimowych, urządzono przy szopie maszynowej kuźnię, którą zaopatrzono w potrzebne narzędzia kowalskie. Założenie własnej kuźni było wprost koniecznością, gdyż zmniejszą się przez to coroczne dość znaczne wydatki na utrzymanie w stanie używalnym narzędzi roboczych oraz taboru drogowego.

B. Mosty.

Stan mostów w roku 1926 uległ o tyle zmianie, że przeprowadzono większy remont przy moście drewnianym przez Prusinę, gdzie z powodu dość ożywionego ruchu trzeba było konstrukcję uzupełnić nowem drzewem oraz pokład całkowicie odnowić.

Mniejsze naprawy przeprowadzono przy mostach w Komorsku i Dolnym Młynie.

C. Dalsza budowa szosy Świecie - Drzycim.

Budowę szosy Świecie - Drzycim w roku bieżącym tak daleko doprowadzono, że cała jezdnia do połączenia z szosą Plewno – Drzycim jest ukończona, i oddano ją do użytku publicznego. Pozostało jedynie nawożenie latówki żwirem na przestrzeni od Gacków do Drzycimia, co nastąpi w porze zimowej tak, że do wiosny 1927 r. droga letnia również będzie gotowa do użytku publicznego. W roku sprawozdawczym zakupiono dla ukończenia tejże szosy dalsze 297 m3 kamieni oraz 270 m3 żwiru na pokrycie jezdni. Szosowanie wykonano na łącznej przestrzeni 1,548 klm., a wałowanie na przestrzeni 3,150 klm. Z ogólnych wydatków zużyto na materjały 13819,25 zł., na robociznę 13084,73 zł, na barjery, znaki drogowe, naprawy uszkodzeń po deszczach ulewnych 2995,46 zł, czyli razem 29 899,74 zł. Zakup drzewek, potrzebnych do zasadzenia na przestrzeni ca 5 klm. nastąpi jesienią r. 1927 już z wydatków na bieżącą konserwację. Ogólna długość całej drogi wynosi 15 535 klm.

D. Drogi gminne.

Na ulepszenie dróg gminnych udzielił Wydział Powiatowy 850 zł subwencji, i to gminom Zdroje 100 zł. W. Komorsk 50 zł oraz Łążek 700 zł.

E. Spółki wodne.

W roku sprawozdawczym żadnych nowych spółek nie utworzono. Z istniejących spółek jedynie Spółka Wodna Polskie i Niemieckie Okoniny wykonała prace przy rozbudowie rowu W. Śliwickiego, który tworzy główny odpływ z jeziora Okonińskiego. Spółka pracę w ciągu roku musiała przerwać z powodu braku funduszów. O ile Spółka uzyska z Państwowego Banku Rolnego kredyt, zamierza prace w roku 1927 wznowić.

F. Zestawienie dochodów z gospodarki drogowej za rok 1926.

Dotacja państwowa 1. na drogi państwowe	31 000,—	zł
2. na drogi wojewódzkie	19 216,—	„
3. na drogi powiatowe	24 214,60	„
Dzierżawa zbioru trawy z rowów szosowych	1 906,35	„
Sprzedaż owocu z alei owocowych	10 325,70	„
Sprzedaż drzewa	171,20	„
Kary za uszkodzenie terenu szosowego	618,00	„
Opłaty uznaniowe i inne dochody	533,00	„
razem złotych	87 984,85	

G. Wydatki na bieżącą konserwację wynoszą:

1. na drogi państwowe	34 984,94	zł.
2. na drogi wojewódzkie	26 629,73	„
3. na drogi powiatowe	158 475,33	„
razem złotych	220 070,00	

XII. Opieka Społeczna.

Staraniem Komitetu Powiatowego Pomorskiej Ligi Obrony Powietrznej Państwa założono w powiecie dalsze 4 miejscowe Koła P. L. O. P. P. tak, że na rok 1927 przechodzi 11 Kół miejscowych.

W dniu 17. 10. 1926 r. zorganizowano na rzecz P. L. O. P. P. w miastach i większych gminach powiatu „dzień lotniczy“, połączony z zabawą ludową, rozsprzedażą żetonów, broszur i t. d., a osiągnięty z niego czysty dochód przekazano Komitetowi Wojewódzkiemu w Toruniu.

Pozatem zajął się Wydział Powiatowy rozpowszechnieniem i rozsprzedażą znaczków wrzesińskich, Czerwonego Krzyża, Żałobnego Krzyża, na budowę obozu letniego dla młodzieży, losów loterji fantowej na budowę Domu Inwalidzkiego oraz broszury Kpt. Orlińskiego pt. „Moje wrażenia z lotu do Tokio.“

W zakładach dla umysłowo chorych, ociemniałych i głuchoniemych umieszczonych było w roku 1926 przeciętnie

55 umysłowo chorych
6 głuchoniemych
2 ociemniałych

Wydział Powiatowy, ponosząc tytułem ustawowej dotacji dla interesowanych gmin $^2/_3$ ogólnych kosztów utrzymania, wydał na ten cel w roku 1926 — 22 185 zł.

Roztoczono także opiekę nad optantami na rzecz Polski z Niemiec, osiadłych na terenie tut. powiatu w ilości 22 rodzin, w tem

44 osób do lat 16
68 osób ponad lat 16
razem 112 osób.

Optantom tym postarano się o zatrudnienie, nabycie osad i warunków pracy, a w razie potrzeby udzielono zapomóg na utrzymanie bieżące i zagospodarowanie się, na który to cel otrzymał Wydział Powiatowy fundusze z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Koszty utrzymania Żłóbka Powiatowego w r. 1926 wynosiły 6756,63 zł. z czego pokryte zostało przez opłaty za utrzymanie (bieżąco ca 22 niemowląt) 2507,22 zł. tak, że niedobór wynosił 4249,41 zł. który pokryto z ogólnych funduszów powiatowych.

Z powodu zwiększającej się z roku na rok liczby chorych w Szpitalu Powiatowym był Wydział Powiatowy zmuszony w roku sprawozdawczym przemienić otwarte balkony na północnej stronie gmachu szpitalnego na mieszkalne ubikacje dla chorych. W związku z tem urządzono w tych ubikacjach ogrzewanie centralne oraz zakupiono potrzebny inwentarz, jak łóżka, krzesła, stoliki itd. Zmiany te kosztowały ogółem około 20 000 zł.

W stosunku do roku 1925 zwiększyła się liczba chorych, leczonych w Szpitalu Powiatowym o 210, czyli na 743 chorych przez 27 156 dni. Na jednostkę przypada zatem przeciętnie 36 dni. Zwiększenie ilości chorych tłumaczy się tem, że w roku 1926 nie wysyłała Powiatowa Kasa Chorych swych pacjentów do pozamiejscowych szpitali dla operacji, a operacji tych dokonano z małemi wyjątkami, gdzie się rozchodziło o operacje przez chirurgów specjalistów na oczy lub uszy, w Szpitalu Powiatowym.

Wypadki zabiegów operacyjnych zwiększyły się w porównaniu z r. 1925 o 113 na 343.

XIII. Sprawozdanie weterynaryjno-policyjne.

W roku sprawozdawczym przywleczono do powiatu świeckiego pryszczycę wskutek pewnego transportu trzody chlewnej dnia 7. 5. 26 r. z Wielkopolski do Mątaw. Był to po długim czasie pierwszy wypadek pryszczycy w powiecie. Świnie owe, wyładowane na stacji w Grudziądzu, wydawały się zupełnie zdrowe i dopiero po upływie 8 dni spostrzeżono pierwsze objawy pryszczycy, która przeniosła się na całą trzodę chlewną tegoż gospodarstwa. Z Mątaw rozeszła się zaraza w stronę Nowego, a jeszcze więcej w stronę Grudziądza, Sartowic i Czapelek, gdzie pryszczycę stłumiono dopiero w końcu listopada.

Już zdawało się, że zaraza ta zupełnie wygasła, gdy po upływie 4 tygodni na nowo wybuchła w zachodniej części powiatu. Razem było zajętych zarazą pryszczycy 47 gmin z 132 zagrodami. Wypadków śmiertelnych było 2, i to w Grabowie i Niewieścinie. Właściciele padłych sztuk otrzymali odszkodowanie od Starostwa Krajowego Pomorskiego. Pozatem padły dwie krowy na pryszczycę w Niem. Stwolnie i w Zajączkowie. W tych wypadkach Starostwo Krajowe udzielenia odszkodowania odmówiło, ponieważ stwierdzono u padłych sztuk bardzo rozszerzoną gruźlicę. Szkody dla ogółu rolnictwa z powodu pryszczycy były znaczne, gdyż z ukazaniem się zarazy w powiecie Ministerstwo zakazało wywóz zwierząt racicowych za granicę.

Wściekliznę u psów stwierdzono urzędowo w 14 gminach na zachodzie powiatu, prócz tego ukazała się wścieklizna u jednej krowy w Lubiewicach, za którą po przeprowadzeniu sekcji i taksy właściciel otrzymał odszkodowanie.

U koni stwierdzono świerzb w 3 zagrodach. Świerzb został wyleczony.

Pomiędzy drobiem panowała cholera w 2 miejscowościach, gdzie prawie $^2/_3$ drobiu zginęło, ponieważ właściciele nie chcieli się zdecydować na szczepienie drobiu przeciw cholerze.

O różycy u trzody chlewnej urzędowo daleko mniej doniesiono, aniżeli w roku ubiegłym, pomimo że zaraza często i ostro występowała.

Z powodu nieprzeprowadzenia odpowiedniej desynfekcji, a więcej jeszcze z powodu szczepienia kulturami przez felczerów spowodowała choroba dużo ofiar.

Prócz różycy stwierdzono urzędowo u trzody chlewnej pomór wzgl. zarazę trzody chlewnej w 11 miejscowościach. I tu, pomimo zastosowania surowicy przeciw pomorowej, 40% zarażonych sztuk padło, ponieważ o wybuchu zarazy zameldowano dopiero, kiedy już w organach brzusznych i piersi nastąpiły znaczne komplikacje.

XIV. Spis urzędników stanu cywilnego.

L. p.	Nazwa obwodu	Imię i nazwisko urzędnika	Miejsce zamieszkania	Imię i nazwisko zastępcy	Miejsce zamiesz-kania
1	Mieliwo	Ignacy Piesik	Zab. Zawada	Bernard Aniszewski	Zab. Zawada
2	Kończyce	Wł. Jabłoński	Nowe	Władysław Madeła	Nowe
3	Wielk. Komorsk	Konrad Lemke	Wielk. Komorsk	Alojzy Rydelek	W. Komorsk
4	Mątawy	Józef Wilczarski	W. Zajączkowo	Leon Noryskiewicz	Tryl
5	Bzowo	Mateusz Maciejewski	Bzowo	Michał Boulge	Bzowo
6	W. Lubień	Brunon Strumpf	Michale	Jan Heyza	W. Lubień
7	Grupa	Antoni Czajkowski	Dolna Grupa	Antoni Łaszewski	Stare Marze
8	Polskie Stwolno	Władysław Majewski	Bratwin	Władysław Klejbor	Pol. Stwolno
9	Górne Sartowice	Antoni Grajewski	Wiąg	Wład. Bieliński	Wiąg
10	Ostrów Św.	Antoni Stremlau	Ostrów Św.	Paweł Grohs	Ostrów Św.
11	Przechowo	Klemens Stróżowski	Przechowo	Bolesław Figalski	Przechowo
12	Kosowo	Franciszek Guzowski	Głogówko Kr.	Stan. Guzowski	Głogówko Król.
13	Gruczno	Józef Siadkowski	Gruczno	Władysław Szmidt	Gruczno
14	Topolno	Władysław Draheim	Rudki	Fr. Perlik	Topolno
15	Niewieścin	Antoni Górski	Wałdowo	Ferdinand Szmidt	Wałdowo
16	Luszkówko	Stanisław Zbikowski	Bagniewo	Zygfryd Zbikowski	Bagniewo
17	Poledno	Marceli Wardziński	Korytowo	St. Brzostowski	Korytowo
18	Przysiersk	Ksawery Wilczarski	Przysiersk	Jan Wojda	Przysiersk
19	Lubochin	Józef Żurek	Gacki	Stanisław Kufel	Gacki
20	Sulnowo	Stanisław Kostka	wiecie	Tadeusz Jędrzejewski	Świecie
21	Laskowice	Fr. Erdmański	Jeżewo	Michał Klein	Laskowice
22	Taszewo	Fr. Erdmański	Jeżewo	Franc. Koczorowski	Jeżewo
23	Rulewo	Aleks Maciejewski	Buśnia	Teodor Wąsikowski	Buśnia
24	Warlubie	Augustyn Krause	Warlubie	Edmund Mroziński	Warlubie
25	Bąkowo	Juljan Pstrąg	Płochocin	Jan Pozorski	Bąkowo
26	Dąbrowo	Franciszek Erdmański	Jeżewo	Jan Piechowski	Jeżewo
27	Lipinki	Stanisław Kosecki	Lipinki	Teodor Wąsikowski	Lipinki
28	Osie I	Franciszek Majewski	Osie	Maksym Kosecki	Osie
29	Osie II	Franciszek Majewski	Osie	Bernard Rożyński	Osie
30	Wery	Medard Ratkowski	Drzycim	Maksym Kruczyński	Drzycim
31	Siemkowo	Stan Poćwiardowski	Wętfie	Juljan Synakiewicz	Wętfie
32	Bukowiec	Wład. Wielbacki	Bukowiec	Ksawery Czajkowski	Bukowiec
33	Świekatowo	Jan Graez	Świekatowo	Jan Kujawa	Świekatowo
34	Łowinek	Franc. Kruczyński	Lubiana Lipiny	Antoni Jaroch	Lub. Lipiny
35	Serock	Jan Stencel	Serock	Ludwik Baumgart	Serock
36	Świekatówko	Ferdynand Rudłowski	Sucha	Andrzej Roszczyniała	Sucha
37	Lubiewo	Apolinary Iwicki	Lubiewo	Paweł Mrozik	Zalesie Kr.
38	Wierzchlas	Konst. Januszewski	Błądzim	Maksym. Spica	Błądzim
39	Ostrowite	Anastazy Kąkol	Lniano	Franciszek Kukawka	Lniano
40	Brzemiona	Teodor P ans ka	Wierzchy	Franciszek Igliński	Wierzchy
41	Łążek	Józef Mielewski	Łążek	Maksym. Suchomski	Zdroje p. M. Gacno
42	Sarnia-Góra	Jan Kabza	Sarnia-Góra	Jan Kubis	Sarnia-Góra
43	Osiny	Jan Piotrowski	Udzierz	Antoni Oło	Udzierz
44	Świecie	Stanisław Kostka	Świecie	Tadeusz Jędrzejewski	Świecie
45	Nowe	Władysław Jabłoński	Nowe	Michał Klein	Nowe
46	Dubielno-Wilczebłoto	Franc. Erdmański	Jeżewo	Teodor Wąsikowski	Jeżewo

XV. Urzędy Rozjemcze. — Spis sędziów rozjemczych.

L. p.	Nazwa obwodu	Imię i Nazwisko rozjemcy	Miejsce zamieszkania	Imię i nazwisko zastępcy	Miejsce zamiesz-kania
1	Świecie	Jan Chruściński	Świecie	Marjan Cejrowski	Świecie
2	Bukowiec	Leon Eckert	Bukowiec	Jan Kierzkowski	Bukowiec
3	Drzycim	Roman Kuffel	Drzycim	Michał Chudziński	Drzycim
4	Gruczno	Józef Siadkowski	Gruczno	Hipolit Kaczmarek	Gruczno
5	Grupa I.	Brunon Strumpf	Michale	Antoni Majewski	Stare Marzy
6	Grupa II.	Brunon Strumpf	Michale	Antoni Majewski	Stare Marzy
7	Przysiersk	Franc Megger	Przysiersk	Leon Konkowski	Przysiersk
8	Serock	Jan Stencel	Serock	Mieczysław Golnik	Serock
9	Jeżewo	Bernard Urbański	Jeżewo	Franć. Borucki	Jeżewo
10	Lubiewo	Anastazy Tomaszewski	Lubiewo	Euzebjusz Koniarski	Lubiewo
11	Osie	Narcyz Krajnik	Osie	Franć. Chmarzyński	Osie
12	Świecie parafja wiejska, okr. I.	Ignacy Żądłowski	Przechowo	Bolesław Figalski	Przechowo
13	Świecie parafja wiejska okr. II.	Wład. Bieliński	Wiąg	Władysław Jabłoński	Wiąg
14	Śliwice	Jan Redzimski	Zdroje p. M. Gacno	Tomasz Dembek	Zdroje p. M. Gacno
15	Świekatowo	Alojzy Wojtalewicz	Świekatowo	Jan Heyza	Tuszyny
16	Topolno	Józef Ziółkowski	Topolno	Franć. Baumgart	Cieleszynek
17	Sartowice	Franć. Behrendt	Święte	Wład. Jabłoński	Wiąg
18	Nowe	Stefan Sękowski	Nowe	Mieczysław Śliwiński	Nowe
19	Nowe Parafja wiejska	Stefan Sękowski	Nowe	Mieczysław Śliwiński	Nowe
20	Komorsk	Jan Jeszke	Wielk. Komorsk	Paweł Wróblewski	W. Komorsk
21	Płochocin	Wład. Kaszubowski	Warlubie	Franć Mazur	Płochocin

XVI. Administracja wójtostw.

L. p.	Nazwa obwodu	Wójta Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania	Zastępcy wójta Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania
1	Mieliwo	Ignacy Piesik	Zabud. Zawada	Bernard Buławski	Twarda Góra
2	Kończyce	Wiktor Lorkowski	Kończyce	St. Wojnowski	Kończyce
3	W. Komorsk	Ludwik Janeczek	W. Komorsk	Józef Piechocki	W. Komorsk
4	Mątawy	Aleks Jeszke	W. Zajączkowo	Feliks Kikulski	Dragacz
5	Bzowo	Jan Kozłowski	Bzowo	M. Boulge	Bzowo
6	Wielki Lubień	Jan Kikulski	Dragacz	F. Kikulski	Dragacz
7	Grupa	Antoni Rafiński	Grupa		
8	Niem. Stwolno	Władysł. Majewski	Bratwin	L. Chmielewski	Bratwin
9	Górne Sartowice	Wacław Jeziorański	Wiąg	A Grajewski	Wiąg
10	Ostrów Swiecki	Ant. Stremlau	Ostrów Św.	Paweł Effta	Ostrów Św.
11	Przechowo	Paweł Pilcek	Przechowo	Kl. Stróżowski	Przechowo
12	Kosowo	Karol Tuleja	Chrystkowo	F. Guzowski	GłogówkoKr.
13	Gruczno	Nik. Motylewski	Gruczno	J. Siadkowski	Gruczno
14	Topólno	Juljan Żółtowski	Grabówko	Franc. Perlik	Topolno
15	Niewieścin	Wład. Szczepański	Zawada	Ant. Górski	Wałdowo
16	Luszkówko	Miecz. Gołębiewski	Małociechowo	Jan Szmidt	Małociechowo
17	Poledno	Miecz. Kamrowski	Rożanna	T. Mroziński	Rożanna
18	Polski Konopat	Ksawery Wilczewski	Przysiersk	J. Mroziński	Przysiersk
19	Lubochin	Józef Żurek	Gacki	Stan. Kufel	Gacki
20	Sulnowo	Franc. Czubek	Sulnówko	Fr. Igliński	Sulnówko
21	Laskowice	Franc. Erdmański	Jeżewo	T. Wojak	Jeżewo
22	Taszewo	Franc. Erdmański	Jeżewo	Bern. Urbański	Jeżewo
23	Rulewo	Aleks Maciejewski	Buśnia		
24	Warlubie	August Krauze	Warlubie	Fr. Kraskowski	Warlubie
25	Bąkowo	Józef Czajkowski	Płochocin	Juljan Pstrąg	Płochocin
26	Dąbrowa	Fr. Erdmański	Jeżewo	R. Kreutzinger	Dąbrowa
27	Przewodnik	Stan. Kalinowski	Lipinki	Tomasz Szczygieł	Lipinki
28	Osie I.	Narcyz Krajnik	Osie	A. Młodecki	Osie
29	Osie II.	Narcyz Krajnik	Osie	A. Młodecki	Osie
30	Wery	Hubert Kruczkowski	Drzycim	Jan Zieliński	Drzycim
31	Siemkowo	Michał Ohl	Dąbrówka	Fr. Gretkowski	Lubodzież
32	Bukowiec	Leon Eckert	Bukowiec	J. Kierzkowski	Bukowiec
33	Swiekatowo	Alojzy Wojtalewicz	Swiekatowo	Woj. Bociek	Świekatowo
34	Łowinek	Antoni Szulc	Niem. Łąkie	Fr. Kruczyński	Lubania Lipiny
35	Serock	Franć. Wiecki	Serock	W. Golnik	Serock
36	Swiekatowo	A. Roszczyniała	Sucha	M. Kulczyk	Sucha
37	Lubiewo	A. Jędryczka	Lubiewo	Jan Kątny	Lubiewo
38	Wierzchlas	Jan Jerchewicz	Zielonka	K. Januszewski	Błądzim
39	Ostrowite	Fr. Esden Tempski	Ostrowite	J. Zborowski	Jędrzejewo
40	Brzemiona	K. Wojnowski	Wierzchy	Antoni Górski	Wierzchy
41	Łążek	M. Suchomski	Zdroje	Józef Guz	Łążek
42	Sarnia Góra	Jan Kabza	Sarnia-Góra	St. Stypuła	Sarnia-Góra
43	Osiny	M. Łaszewski	Udzierz	J. Piotrowski	Udzierz
44	Grupa pl. ćw.	J. Niedzielski	Grupa	Leon Płotkowski	Grupa
45	Warlubie obsz.	Wład. Płoszyński	Warlubie	Wł. Kaszubowski	Warlubie

Swiecie, dnia 1. kwietnia 1927 r.

Wydział Powiatowy.

Przewodniczący:

(—) Dr. Bartz, Starosta.

Członkowie:

(—) F. Kikulski. (—) Franc. Koczorowski. (—) Kostka.
(—) Konst. Januszewski. (—) Czajkowski.